

ความท้าทายของพรรคคอมมิวนิสต์จีน : การประท้วงในฮ่องกงกับแนวร่วมข้ามชาติ

**The Challenge to Communism in China:
the protest in Hong Kong and its Transnational Fronts**

นัสวัน หันหาบุญ¹

Nussawan Hunhaboon

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเปิดมุมมองที่ว่า ขบวนการประท้วงของคนรุ่นใหม่ในฮ่องกงไม่ใช่แค่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศจีนเท่านั้น หากแต่ยังมีมิติที่มีลักษณะที่ข้ามชาติ โดยในบทความนี้จะมุ่งพิจารณาไปที่ พันธมิตรกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในและนอกฮ่องกงที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงกัน โดยเครือข่ายดังกล่าวสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม อันประกอบด้วย 1) พันธมิตรเครือข่ายเสรีนิยมภายในเกาะฮ่องกง ที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการประท้วงและต่อต้านรัฐบาลฮ่องกง 2) พันธมิตรเครือข่ายภาคประชาชนข้ามชาติ ที่ร่วมสนับสนุนและผลักดันการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในฮ่องกง และ 3) พันธมิตรรัฐเสรีนิยมระหว่างประเทศ อันเป็นแนวร่วมของรัฐที่ยึดมั่นในหลักการเสรีนิยมแบบตะวันตก ที่ต่อต้านรัฐบาลจีนผ่านวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำสงครามข้อมูลข่าวสาร การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลจีนอย่างซึ่งหน้า ทั้งหมดนี้ จะทำให้เห็นว่าโจทย์ที่รัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จีนกำลังเผชิญอยู่นั้นไม่ได้เป็นแค่เรื่องของฮ่องกงเท่านั้น และถึงแม้ว่าเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นในฮ่องกงจะสามารถสงบลงได้จากการแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 และการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงตามมาตรา 23

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แห่งธรรมนูญเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง แต่เครือข่ายขบวนการเสรีนิยมของคนรุ่นใหม่
ดังกล่าวก็คงอยู่และรอการกลับมาดำเนินกิจกรรมอีกครั้ง ซึ่งนับได้ว่าเป็นความท้าทาย
ต่อระบอบคอมมิวนิสต์ในจีนทั้งจากภายในและจากภายนอก อันอาจสามารถนำไปสู่
ความถดถอยของระบอบคอมมิวนิสต์ได้

คำสำคัญ: พรรคคอมมิวนิสต์จีน, การประท้วง, Hong Kong

Abstract

This article proposes a new dimension about the protest in Hong Kong that it is not just only the domestic phenomenon, but the transnational dimension as well. The focus of this article will be on the connection among three groups, namely 1) the social movement groups in Hong Kong, 2) transnational activist movement, especially those who are very active online, and 3) liberal state alliance who represent western democratic liberalism and the senses of anti-china via informational warfare and directly criticize Chinese politics. As a result, the challenges the Chinese Communist government is facing is not only about Hong Kong. Although the situation in Hong Kong has been kept in bay due to the new national security law and COVID-19, the movements of those who are unsatisfied with the Communist intervention in Hong Kong are waiting for returning to the forefront again, which should be consider as both domestic and international challenges which could terribly shake the root of the Communist regime in China.

บทนำ

เนื่องจากในปี ค.ศ. 2019 เกิดเหตุการณ์ประท้วงในเกาะฮ่องกงอย่างหนัก ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายต่อภายในประเทศและเป็นที่จับตามองต่อนานาประเทศซึ่งเริ่มหันมาสนใจประเด็นเรื่องของฮ่องกงมากขึ้นว่า การกระทำในครั้งนี้นี้อาจมีนัยยะต่อระบบคอมมิวนิสต์ในจีนอย่างไร ซึ่งเมื่อย้อนไปถึงอดีตแล้ว ในการส่งมอบคืนฮ่องกงสู่จีน ภายหลังจากที่ถูกปกครองโดยอังกฤษอันเป็นผลมาจากการทำสนธิสัญญานานกิงในปี ค.ศ. 1842 อันเป็นผลมาจากความพ่ายแพ้ของรัฐบาลราชวงศ์ชิงในสงครามฝิ่นครั้งแรก แต่การส่งมอบฮ่องกงคืนนั้น ปฏิญญาร่วมระหว่างจีนกับอังกฤษ (Sino-British Joint Declaration) ปี ค.ศ. 1984 มีการระบุว่าจีนจะต้องรักษาทุนนิยมในฮ่องกง รวมไปถึงวิถีชีวิตของชาวฮ่องกงต่อไปอีกเป็นเวลา 50 ปี นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997 - 2047 ซึ่งนัยยะของมันก็คือการที่ระบบคอมมิวนิสต์ของจีนแผ่นดินใหญ่จะไม่สามารถเข้าไปแย่งการปกครองหรือเข้าไปแทรกแซงวิถีชีวิตของชาวฮ่องกงได้จนกว่าจะถึงเวลาที่สิ้นสุดสัญญา (Cheung, 2019)

ด้วยเหตุนี้ จีนจึงใช้แนวทาง “หนึ่งประเทศสองระบบ” ในการปกครองและบริหารฮ่องกง ที่แต่เดิมถูกสร้างมาเพื่อที่จะใช้กับไต้หวันเมื่อมีการรวมชาติไปจนกว่าจะถึงเวลาที่ครบกำหนดตามสัญญา ดังนั้น คนรุ่นใหม่ที่เกิดหรือเติบโตมาภายใต้ระบบทุนนิยมที่เป็นอยู่ในฮ่องกงจึงเริ่มมีความกังวลใจต่อการรวมฮ่องกงไว้กับจีนเมื่อสิ้นสุดเวลาตามที่สัญญาว่า เมื่อฮ่องกงกลายเป็นสังคมนิยมคอมมิวนิสต์หรือระบบใดๆ ตามแต่ที่รัฐบาลจีนต้องการให้เป็นแล้ว ความเป็นอยู่ของพวกเขาจะเป็นเช่นไรต่อในอนาคต จึงส่งผลให้เกิดความตึงเครียดในสังคมชาวฮ่องกง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือสำหรับวัยรุ่นหนุ่มสาวชาวฮ่องกง ที่เมื่ออีก 20-30 ปีข้างหน้าจะเติบโตใหญ่กลายเป็นผู้ใหญ่ที่หลักปักฐานมีครอบครัวแล้ว การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจหรือระบบการเมืองในเวลานั้นคงจะไม่น่าอภิรมณ์เท่าใดนัก

ความตึงเครียดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นได้จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่าน การชุมนุมเรียกร้องวาระทางการเมืองของวัยรุ่นหนุ่มสาวชาวฮ่องกงที่มีมากขึ้นนับตั้งแต่ ค.ศ. 2014 เป็นต้นมา และมารุนแรงที่สุดในปี ค.ศ. 2019 ที่แสดงให้เห็นถึงความ ต้องการประชาธิปไตยและต้องการเป็นเอกราชออกจากจีนแผ่นดินใหญ่ ทั้งนี้ ในแง่ของ การปกครองแผ่นดินจีนภายใต้ระบอบคอมมิวนิสต์ การประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตย ที่เกิดขึ้นในฮ่องกงนี้ ย่อมจะส่งผลกระทบต่อท่าทีของดินแดนในส่วนอื่น ๆ ที่ยังมีข้อพิพาทกับ จีนอยู่ เช่น ไต้หวัน ซินเจียง ทิเบต เป็นต้น ซึ่งหากไม่สามารถประสานรับมือกับกลุ่ม ขบวนการเสรีนิยมของคนรุ่นใหม่ในฮ่องกงได้ ก็ย่อมทำให้การรวมจีนเป็นหนึ่ง (Unification of Chinese Nation) ในอนาคต ซึ่งย่อมจะส่งผลกระทบต่อความชอบธรรมของ ระบอบคอมมิวนิสต์จีนในภาพรวมได้

ทั้งนี้ หากพรรคคอมมิวนิสต์จีนทราบถึงเงื่อนไขดังกล่าว กลุ่มเยาวชนที่ เรียกร้องอยู่ในฮ่องกงรวมไปถึงพื้นที่อื่น ๆ ที่มีกรณีกับรัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ก็ทราบถึง เงื่อนไขด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในฮ่องกงอาจไม่ได้เป็นเพียง เรื่องของชาวฮ่องกงเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป บทความนี้จึงจะมุ่งเปิดมุมมองที่ว่า ขบวนการเสรีนิยมของคนรุ่นใหม่ในฮ่องกงไม่ใช่แค่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ภายในประเทศจีนเท่านั้น หากแต่ยังมีมิติที่มีลักษณะที่ข้ามชาติ โดยในบทความนี้จะมุ่ง พิจารณาไปที่ พันธมิตรเสรีนิยมกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในและนอกฮ่องกงที่มีเครือข่ายเชื่อมโยง กัน โดยเครือข่ายดังกล่าวสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม อันประกอบด้วย 1) พันธมิตร เครือข่ายเสรีนิยมภายในเกาะฮ่องกง ที่เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการประท้วงและ ต่อต้านรัฐบาลฮ่องกง 2) พันธมิตรเครือข่ายภาคประชาชนข้ามชาติ ที่ร่วมสนับสนุนและ ผลักดันการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในฮ่องกง และ 3) พันธมิตรรัฐเสรีนิยมระหว่างประเทศ อันเป็นแนวร่วมของรัฐที่ยึดมั่นในหลักการเสรีนิยมแบบตะวันตก ที่ต่อต้านรัฐบาลจีน ผ่านวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำสงครามข้อมูลข่าวสาร การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล

จีนอย่างซึ่งหน้า โดยบทความนี้จะเริ่มจากการอธิบายพื้นเพทางประวัติศาสตร์ของฮ่องกง จากนั้นจะพิจารณากลุ่มผู้ประท้วงในฮ่องกง และต่อด้วยเครือข่ายของกลุ่มแนวร่วมข้ามชาติ เพื่อพิสูจน์ข้อเสนอดังกล่าว

ทั้งหมดนี้ จะทำให้เห็นว่าโจทย์ที่รัฐบาลพรรคคอมมิวนิสต์จีนกำลังเผชิญอยู่นั้นไม่ได้เป็นแค่เรื่องของฮ่องกงเท่านั้น และถึงแม้ว่าเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นในฮ่องกงจะสามารถสงบลงได้จากการแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 และการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงตามมาตรา 23 แห่งธรรมนูญเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง แต่เครือข่ายขบวนการเสรีนิยมของคนรุ่นใหม่ดังกล่าวก็คงอยู่และรอการกลับมาดำเนินกิจกรรมอีกครั้ง ซึ่งนับได้ว่าเป็นความท้าทายต่อระบอบคอมมิวนิสต์ในจีนทั้งจากภายในและจากภายนอก อันอาจสามารถนำไปสู่ความถดถอยของระบอบคอมมิวนิสต์ได้

พื้นเพประวัติศาสตร์ของฮ่องกง

หากจะต้องเล่าถึงประวัติศาสตร์ของฮ่องกง ก็จำเป็นที่จะต้องย้อนไปถึงประวัติศาสตร์ของจีน จีนมีประวัติศาสตร์มายาวนานมาก และนับได้ว่าเป็นประเทศที่ยิ่งใหญ่ มีการสืบทอดการปกครองมาหลายราชวงศ์ ด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ราชวงศ์สุดท้ายของจีนคือ ราชวงศ์ชิง (Qing Dynasty) โดยในปลายสมัยราชวงศ์ชิงเป็นช่วงเวลาที่มีปัญหาภายในต่าง ๆ มีการต่อสู้ยึดครองดินแดน สงครามต่าง ๆ การเริ่มมีการเข้ามาของตะวันตก ประชาชนประสบปัญหา อดอยาก ยากจน ถือว่าได้เป็นยุคตกต่ำของราชวงศ์ เป็นการปกครองที่ล้มเหลว มีการรุกรานจากชาติตะวันตกอย่างอังกฤษที่ได้นำฝิ่นเข้ามาอมเมาชาวจีน จนนำไปสู่สงครามฝิ่น 2 ครั้ง ราชวงศ์ชิงได้รับความพ่ายแพ้ ทำให้ต้องเสียเกาะฮ่องกงแก่อังกฤษไปในปี ค.ศ. 1842 ตามสนธิสัญญานานกิง และอังกฤษยังได้บีบบังคับจีนในอนุสัญญาปักกิ่ง (Convention of Peking) ภายหลังจากที่จีนพ่ายแพ้ในสงครามฝิ่นครั้งที่สองในปี ค.ศ. 1860 โดยให้อังกฤษเช่า

ดินแดนทั้งหมด 99 ปี ซึ่งขยายอาณานิคมไปถึงดินแดนนิวเทรริทอรีส์เลยทีเดียว จึงทำให้ฮ่องกงถูกปกครองในฐานะอาณานิคมแห่งหนึ่งของอังกฤษตั้งแต่นั้นมา แม้ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ระหว่างปี ค.ศ. 1941-1945 ฮ่องกงจะถูกการกองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่นปกครอง แต่ก็กลับมาเป็นของอังกฤษอีกครั้ง หลังญี่ปุ่นแพ้สงคราม

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง ฮ่องกงอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ โดยอังกฤษได้มีการวางรากฐานการศึกษา ผังเมือง รวมไปถึงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในฮ่องกง เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการเป็นเมืองท่า และส่งเสริมให้มีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น หลังจากตีพอร์คอมมิวนิสต์ นำโดยเหมา เจ๋อตง สถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้มีชาวจีนอพยพจากแผ่นดินใหญ่เข้ามาตั้งรกรากในฮ่องกงจำนวนมาก จนในปี ค.ศ. 1956 ประชากรเพิ่มขึ้นจาก 6 แสน เป็น 2.5 ล้าน โดยลักษณะการปกครองของอังกฤษนั้น จะปกครองฮ่องกงด้วยการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ตัวแทนของกษัตริย์อังกฤษ จนกระทั่งยุคของผู้บริหารรุ่นที่ 2 ของจีน อย่างเติ้งเสี่ยวผิงก็ได้แสดงจุดยืนอย่างชัดเจนที่ต้องการทวงคืนฮ่องกงจากอังกฤษหลังครบสัญญาเช่า 99 ปี

ทางด้านอังกฤษ ในยุคของนายกรัฐมนตรี มาร์กาเร็ต แทตเชอร์ (Margaret Thatcher) มีความพยายามขอเจรจาเพื่อขอเช่าฮ่องกงต่อกับ เติ้งเสี่ยวผิง แต่ได้ถูกปฏิเสธไป ทั้งคู่จึงมีการลงนามในปฏิญญาร่วมปี ค.ศ. 1984 ที่ว่า อังกฤษจะยอมคืนเกาะฮ่องกงตามสัญญาเช่าภายในปี ค.ศ. 1997 แต่จีนเองก็จะต้องยอมให้ฮ่องกงมีสถานะพิเศษ สามารถปกครองตนเองได้ ในชื่อเรียก ‘เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน’ (Hong Kong Special Administrative Region of the People’s Republic of China) และดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเสรีต่อไปได้อีกเป็นเวลา 50 ปี ตามแนวทาง ‘หนึ่งประเทศ สองระบบ’ ของรัฐบาลปักกิ่ง ก่อนจะมีพิธีคืนเกาะฮ่องกงในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1997 ซึ่งถือเป็นการกลับสู่การปกครองของจีนอย่างเป็นทางการ หลังปกครองโดยอังกฤษมากกว่า 150 ปี

ภายหลังจากการลงนามในปฏิญญาร่วม อังกฤษก็เริ่มผ่อนคลายรูปแบบการปกครองให้ฮ่องกงให้เริ่มมีประชาธิปไตยมากขึ้น โดยเริ่มจัดให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นในฮ่องกง ซึ่งประเด็นดังกล่าวทำให้ฝ่ายรัฐบาลจีนไม่พอใจและกังวลใจเป็นอย่างมาก และหลังจากการคืนเกาะฮ่องกง ชาวฮ่องกงก็มีความต้องการให้กระบอบทุนนิยมและประชาธิปไตยไว้ โดยการเลือกตั้งครั้งแรกในปี ค.ศ. 1998 ผู้สมัครฝ่ายประชาธิปไตยได้รับคะแนนเกินครึ่ง แต่กฎหมายของจีนมีการกำหนดไม่ให้ฝ่ายประชาธิปไตยครองเสียงข้างมากในสภาได้ ทำให้วันครบรอบการคืนเกาะ 1 กรกฎาคมทุกปี ชาวฮ่องกงจะออกมาเดินขบวน เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย

จนกระทั่งในปี ค.ศ. 2003 เกิดชุมนุมครั้งใหญ่ ชาวฮ่องกงออกมาต่อต้านการออกร่างกฎหมายด้านความมั่นคงที่จีนเริ่มเพิ่มความเข้มข้นมากขึ้น เนื่องจากชาวฮ่องกงมีความหวาดกลัวว่าร่างกฎหมายดังกล่าวจะทำให้สูญเสียเสรีภาพไป ถึงแม้ร่างกฎหมายดังกล่าวจะได้ถูกถอนออกไปแต่ผู้เข้าร่วมชุมนุมกลับเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี

ในปี ค.ศ. 2014 เกิดการชุมนุมครั้งสำคัญขึ้น เป็นที่รู้จักกันดีในชื่อ “ปฏิวัติร่ม” (Umbrella Revolution) เนื่องจากชาวฮ่องกงต้องการเรียกร้องสิทธิในการเลือกผู้นำของตนโดยปราศจากการแทรกแซง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ถึงกระนั้น ความพยายามในการเรียกร้องประชาธิปไตยของชาวฮ่องกงก็ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง และมีการแทรกแซงจากจีนแผ่นดินใหญ่มาโดยตลอด เช่น กรณีที่เจ้าของร้านหนังสือที่ขายหนังสือโจมตีจีนแผ่นดินใหญ่ ถูกอุ้มหาย และนักการเมืองที่โดนตัดสิทธิหลังจากที่มีการปฏิเสธที่จะปฏิญาณตนว่าจะภักดีต่อจีน (Karoont Chetpayark, 2020) ล่าสุดในปี ค.ศ. 2019 มีการชุมนุมครั้งใหญ่อีกครั้งและเป็นที่จับตามองต่อสังคมโลก โดยเริ่มมาจากการต่อต้านกฎหมายส่งผู้ร้ายข้ามแดน เหตุการณ์บานปลายมากขึ้นเรื่อยๆ ประชาชนและเจ้าหน้าที่เกิดการปะทะกัน ชาวฮ่องกงเรียกร้องประชาธิปไตย กลุ่มคนรุ่นใหม่ก็ต้องการเอกราชและแยกตัวออกไป การรวมตัวของคนรุ่นใหม่มีเพิ่มมากขึ้นบน

ท้องถิ่น โดยใช้โซเชียลมีเดียในการเผยแพร่สิ่งต่างๆ เพื่อปลุกกระตือรือร้นให้ออกมาเรียกร้องประชาธิปไตย เรียกได้ว่าเป็น ขบวนการเสรีนิยมคนรุ่นใหม่ ซึ่งยังมีพันธมิตรร่วมอุดมการณ์ทั้งในและนอกประเทศ ที่ช่วยเป็นแรงผลักดันให้การเรียกร้อง

กลุ่มการเมืองที่เคลื่อนไหวในฮ่องกง

พันธมิตรในฮ่องกงมีหลายกลุ่มที่รวมตัวกันออกมาชุมนุมประท้วงในจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกัน ซึ่งมีการติดต่อสื่อสารกันผ่านโซเชียลมีเดียอย่างมีประสิทธิภาพ พันธมิตรเครือข่ายเสรีนิยมในฮ่องกงที่มีการนำเสนอให้รับรู้ไปทั่วโลก ประกอบด้วย

แนวร่วมสิทธิมนุษยชนพลเมือง Civil Human Right Front (CHRF)

แนวร่วมพลเมืองสิทธิมนุษยชนฮ่องกง เป็นองค์กรแนวร่วมของฝ่ายสนับสนุนประชาธิปไตยฮ่องกง รวบรวมกลุ่มผู้ชุมนุมได้มากกว่า 2 ล้านคน เพื่อมาเดินขบวนประท้วงเพื่อเรียกร้อง และได้รับการนำเสนออย่างมากในสื่อมวลชน ต่อมาชาวฮ่องกงโพ้นทะเลและผู้คนในท้องถิ่นอื่นก็พากันประท้วงในพื้นที่ของตน (Kleefeld Eric, 2019)

เดมะซิสโท

เป็นองค์กรทางการเมืองฝ่ายประชาธิปไตยที่ก่อตั้งเมื่อ 10 เมษายน ค.ศ. 2016 ในฐานะพรรคการเมือง อดีตพรรคเดมะซิสโท นำโดยโจซัว หว่อง และ แอ็กเนส โจว ทั้งคู่เป็นอดีตผู้นำของสกอลาริสม์ ควบคู่ไปกับบาราน ลอร์ อดีตหัวหน้าเลขาธิการของสหภาพฮ่องกงเพื่อนักเรียนนักศึกษา (HKFS) สกอลาริสม์ และ HKFS เป็นกลุ่มนักกิจกรรมเยาวชนที่มีบทบาทอย่างมากในการประท้วงระยะเวลา 79 วันที่รู้จักในชื่อ การปฏิวัติร่ม เมื่อปี ค.ศ. 2014 เดมะซิสโทสนับสนุนการลงประชามติเพื่อกำหนดเอกราชของฮ่องกงเพื่อให้ฮ่องกงแยกตัวออกจากประเทศจีนและจัดตั้งในฐานะรัฐเอกราชภายหลังปี ค.ศ. 2047 ที่ซึ่งหลักการหนึ่งประเทศ สองระบบที่มีการลงนามสัญญาไว้ในปฏิญญาร่วมจีน-อังกฤษ และในกฎพื้นฐานฮ่องกงถูกตั้งไว้ให้สิ้นสุดลง พรรคเดมะซิสโทขณะนี้มีส่วนใหญ่ในการเลือกตั้งคณะนิติบัญญัติฮ่องกง ปี ค.ศ. 2016 โดยมีประธาน

พรรคอย่าง นาธาน ลอร์ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งที่อายุน้อยที่สุดที่ได้รับการเลือกตั้งด้วยวัย 23 ปี ในปี ค.ศ. 2017 นาธาน ลอร์ ถูกตัดสินให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของสภานิติบัญญัติแห่งฮ่องกงอันเป็นผลจากข้อโต้แย้งกรณีการปฏิญาณตนของสมาชิกสภานิติบัญญัติ และได้ถูกขังในคุกพร้อมกับโจเซฟ หว่อง ด้วยข้อหาบุกเข้าจู่โจมพลเรือนระหว่างการประท้วง หลังการถูกตัดสินหลายครั้งของตัวแทนจากพรรคเดโมแครต พรรคได้ผ่านมติเมื่อเดือน มกราคม ค.ศ. 2020 ที่จะละทิ้งการสนับสนุน "การกำหนดการปกครองด้วยตนเองโดยวิธีประชาธิปไตย" (democratic self-determination) ต่อมาเมื่อรัฐบาลจีนประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงแห่งชาติฮ่องกง ทำให้แกนนำพรรคลาออกจากตำแหน่งและยุบพรรคไปในวันที่ 30 มิถุนายน ค.ศ. 2020

กลุ่มท้องถิ่นนิยม

เป็นกลุ่มการเคลื่อนไหวเกิดใหม่ในฮ่องกงที่เรียกร้องการปกครองตนเองของฮ่องกง ไม่ได้ต้องการแบ่งแยกตนเองจากความเป็นจีน แต่เน้นเรียกร้องสิทธิในการปกครองและกำหนดอัตลักษณ์ของตนเองเป็นหลัก ว่าคนฮ่องกงจะเรียกตนเองว่าเป็น “คนฮ่องกง” ซึ่งกลุ่มนี้เป็นลักษณะของเยาวชนส่วนใหญ่ในฮ่องกงที่ไม่รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นจีน (พชรพร พนมวัน ณ อยุธยา, 2019)

กลุ่มสนับสนุนอิสราภาพ

เป็นการรวมตัวของนักเรียน นักศึกษาทั่วไป ที่มาเข้าร่วมชุมนุมประท้วง ซึ่งมีข่าวรายงานว่า เป็นกลุ่มเรียกร้องอิสราภาพฮ่องกง รวมถึงเยาวชนโดยอ้างสาเหตุว่า “ประพัตติตัวไม่เหมาะสม” ซึ่งผู้กำกับตำรวจอาวุโส สตีฟ ลี แถลงว่าตำรวจได้จับกุมเยาวชน 4 รายที่มีอายุ 16-21 ปี เป็นผู้หญิง 1 คน ผู้ชาย 3 คน ทั้งหมดยังเป็นนักเรียน-นักศึกษา โดยลี้อ้างว่าพวกเขาจับกุมเยาวชนเหล่านี้จากการโพสต์โซเชียลมีเดียของพวกเขาที่สื่อให้เห็นถึงความต้องการจัดตั้งสาธารณรัฐฮ่องกงและรวบรวมกลุ่มสนับสนุนอิสราภาพของฮ่องกง ลีอ้างว่าพวกเขาทำผิด มาตรา 21 ของกฎหมายความมั่นคงฉบับ

ใหม่ที่ระบุห้ามประกาศแถลงส่งเสริมให้เกิดการแบ่งแยกดินแดนในเชิงที่จะกลายเป็น การยุยงปลุกปั่นโดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่ามันส่งผลจริงหรือไม่ (Rachel Wong, 2020)

สหภาพนักศึกษาฮ่องกง

เป็นแกนนำนักศึกษาที่เป็นตัวแทนนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยใหญ่เกือบทุก แห่งของฮ่องกง กลุ่มนี้เป็นกลไกที่สำคัญกลุ่มหนึ่งที่ทำให้การประท้วงยาวนานไปหลาย เดือน โดยมีการเสนอข้อต่อความเคลื่อนไหวของกลุ่มนี้ในช่วงแรกว่า เติวิน ห่วง รักษาการประธานสหภาพนักศึกษาฮ่องกง กล่าวว่า สองสัปดาห์น่าจะเพียงพอให้ รัฐบาลทบทวนว่าจะตอบสนองอย่างไร เนื่องจากสถานการณ์เข้มข้นยิ่งขึ้น เราเชื่อว่า สถานการณ์ทางสังคมจะทำให้นักศึกษาเข้าร่วมการบอยคอตมากขึ้น นักศึกษาจะมีเวลา ทาความเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม และทบทวนว่าจะสามารถทำอะไรได้บ้างเพื่ออนาคต ของฮ่องกง ประท้วงนั้นมาจากความไม่พอใจที่รัฐบาลของแครี แลม ผู้บริหารสูงสุด ที่มาจากการคัดเลือกของรัฐบาลปักกิ่ง พยายามผลักดันร่างกฎหมายส่งตัวผู้ร้ายข้าม แดนให้จีน ร่างกฎหมายฉบับนี้ถูกเพิกถอนแล้ว โดยแครี แลมแถลงยืนยันอีกครั้งว่า กฎหมายดังกล่าว "ตายแล้ว" นำไปสู่เหตุการณ์บานปลายในเวลาถัดมา

พันธมิตรเครือข่ายภาคประชาชนข้ามชาติ

พันธมิตรเครือข่ายภาคประชาชนข้ามชาติที่ชัดเจนที่สุดเนื่องจากว่ามีการ เผยแพร่อย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะในโซเชียลมีเดีย เครือข่ายเสรีนิยมนี้เรียกว่า “พันธมิตรชาวม” (Bubble Tea Alliance) โดยต้นเรื่องเกิดมาจากนักแสดงชายวัยรุ่น ท่านหนึ่งที่กำลังเป็นกระแสในจีน ได้มีการแชร์ภาพของช่างภาพท่านหนึ่งที่ระบุข้อความ กำกับภาพว่า ‘ประเทศฮ่องกง’ ซึ่งทำให้ชาวจีนแผ่นดินใหญ่ออกมาแสดงความคิดเห็น ว่า ฮ่องกงไม่ใช่ประเทศ นักแสดงคนดังกล่าวออกมาขอโทษ และช่างภาพได้มีการแก้ไข

ข้อความโดยไม่ใส่คำว่าประเทศลงไป แต่แล้วชาวฮ่องกงเองก็ตั้งคำถามกลับ ในทำนองเดียวกันว่า คุณไม่จำเป็นต้องแก้ไข ฮ่องกงไม่ใช่ส่วนหนึ่งของจีน คุณยอมรับจีนหรือได้หัวนที่ตกอยู่ในสถานะเดียวกัน ที่ถูกมองว่าไม่ใช่ประเทศก็ออกมาร่วมวงสนทนาดังกล่าวด้วย ผ่านทางทวิตเตอร์ เป็นชนวนเหตุให้นำไปสู่การด่าทอกันในทวิตเตอร์ โดยมีการโจมตีกันระหว่างชาวฮ่องกง ชาวไต้หวัน และชาวไทยที่เล่นทวิตเตอร์บางส่วนที่สนับสนุนชาวฮ่องกง กับคนจีนแผ่นดินใหญ่

เหตุการณ์นี้นำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์ต่อเรื่องการเมืองอย่างเข้มข้น จนผู้นำไต้หวันอย่าง ประธานาธิบดีไช่อิงเหวิน ของไต้หวัน ได้โพสต์ลงทวิตเตอร์เป็นภาษาไทยว่า “ขอววยพรให้มิตรสหายชาวไทยในไต้หวันทุกท่าน มีความสุขในวันสงกรานต์ค่ะ ถึงแม้ว่าในปีนี้น้องชาวไทยบางท่านจะไม่สามารถกลับไทยไปร่วมเฉลิมฉลองได้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 อย่างไรก็ตามดิฉันขอววยพรให้ทุกท่านมีชีวิตที่เปี่ยมด้วยความหวังและความสุขตลอดปีค่ะ” โดยอาจมองได้ว่าการกระทำนี้เป็นการสร้างสัมพันธ์ระดับภาคประชาชน ท้ายที่สุดแล้วเป็นการรวมตัวกันของชาวฮ่องกง ชาวไต้หวัน และชาวไทยบางส่วน ภายใต้ชื่อ “พันธมิตรชาวม” เนื่องจากว่ามีความชอบบริโภคนิยมเหมือนกัน จึงถือเป็นจุดร่วมกัน

ถึงแม้ว่าสถานการณ์ในไทยจะแสดงท่าทีที่ไม่พอใจต่อคำพูดของคนไทยบางส่วนที่เล่นทวิตเตอร์แล้วมีการพาดพิงถึงประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างจีน-ไต้หวัน จีน-ฮ่องกงที่เป็นประเด็นละเอียดอ่อนของจีน แต่ก็เห็นได้ว่า กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนข้ามชาตินี้ ยังมีปฏิภานที่ไม่ว่าพอใจต่อท่าทีของสถานการณ์ และจะเห็นได้ว่ากลุ่มพันธมิตรชาวมนี้มีความพยายามโจมตีรัฐบาลจีนมาโดยตลอด แม้ว่าเหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงจะเงียบลงไปแล้ว แต่ก็ยังมีกลุ่มพันธมิตรชาวมในไทยที่มีความพยายามโจมตีศักยภาพของวัคซีนซิโนแวคและซิโนฟาร์มของจีนว่าเป็นวัคซีนที่ไม่มี

ประสิทธิภาพ รวมไปถึงความพยายามในการด้อยค่าความช่วยเหลือต่างๆ ที่มาจากประเทศจีนอีกด้วย

มากไปกว่านั้น การเกิดขึ้นของกลุ่มพันธมิตรชาวมมิได้เกิดขึ้นมาเพียงแค่การเห็นพ้องต้องกันแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบุคคลนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 เป็นต้นมาผ่านการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างรัฐบาลไต้หวันที่มีต่อกลุ่มนักศึกษาในไทย ซึ่งต่อมากลุ่มนักศึกษาดังกล่าวก็ได้กลายเป็นผู้มีอิทธิพลทางสังคมสำหรับกลุ่มเยาวชนไทยในปัจจุบันอีกด้วย (Radio Taiwan International, 2018)

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เห็นว่า เหตุการณ์ประท้วงในฮ่องกงจึงไม่ได้เป็นเพียงแค่ปรากฏการณ์เฉพาะในฮ่องกงเพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ยังมีบทบาทของเครื่องขยายภาคประชาชนข้ามชาติเข้ามาเกี่ยวข้องและยังมีการโจมตีความน่าเชื่อถือของรัฐบาลจีนในต่างประเทศอีกด้วย

พันธมิตรรัฐเสรีนิยมระหว่างประเทศ

เป็นประเทศที่ออกมามีบทบาทอย่างเป็นทางการต่อการกระทำที่เกิดขึ้นจากรัฐบาลปักกิ่งต่อฮ่องกง โดยมี 3 ชาติใหญ่ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และออสเตรเลียที่รัฐบาลปักกิ่งมองว่าเป็นการแทรกแซงเรื่องภายในประเทศ จึงมีการตอบโต้กลับด้วยการประณาม ดังจะให้เห็นดังต่อไปนี้

สหรัฐอเมริกา

รายงานข่าวมีการนำเสนอต่อทำเนียบขาวที่กระตุ้นต่อเรื่องการประท้วงในฮ่องกงว่า นายไมค์ ปอมเปโอ-รมว.ต่างประเทศสหรัฐ กล่าวที่มหาวิทยาลัยไรซ์ในรัฐเท็กซัส ถึงการประท้วงในฮ่องกงที่บ้านปลายว่า รัฐบาลจีนล้มเหลวในการรักษาสัญญาแล้วซ้ำแล้ว และส่งสัญญาณว่าสหรัฐอาจใช้มาตรการที่ไม่ยอมอ่อนข้อต่อรัฐบาลจีน ทุกทางเลือกยังอยู่ในการพิจารณาว่าสหรัฐจะแทรกแซงสถานการณ์ฮ่องกง

หรือไม่ หากจีนใช้กำลังทหารตอบโต้ผู้ประท้วง โดยยังย้ำว่าสหรัฐแสดงจุดยืนชัดเจนมาตลอดว่าสนับสนุนให้ทั้งรัฐบาลจีนและผู้ประท้วงมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยปราศจากความรุนแรง และหวังว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างสันติในที่สุด

ดังนั้นโฆษณาของรัฐบาลจีนและสื่อของทางการก็ไม่รอช้ารีบโจมตีทางการสหรัฐในทันที โดยหูซีจิ้น (Hu Xijin) หัวหน้าบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ Global Times ของรัฐบาลจีนเขียนบทความว่า "แนนซี เพโลซีประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งสหรัฐเคยเรียกการประท้วงอย่างรุนแรงในฮ่องกงว่า 'เป็นภาพอันสวยงามจนละลายตาไม่ได้' ในตอนนั้นนักการเมืองสหรัฐสามารถเพลิตเพลินกับภาพนี้ได้จากหน้าต่างบ้านของพวกเขาเอง" นอกจากนี้ หูซีจิ้นยังกล่าวว่า "ราวกับว่าพวกหัวรุนแรงที่ก่อการจลาจลในฮ่องกงแอบเข้ามาในสหรัฐแล้วสร้างความวุ่นวายอย่างที่เราเคยพบเจอเมื่อปีที่แล้ว" ประธานาธิบดีสหรัฐอย่าง โดนัลด์ ทรัมป์ ประกาศว่าจะยกเลิกสิทธิ์พิเศษของฮ่องกงทางการค้า เนื่องจากจีนผลักดันกฎหมายความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งชาติตะวันตกเกรงว่าจะเป็นการริดรอนสิทธิของชาวฮ่องกง ทำให้สื่อของทางการจีนก็มีปฏิกิริยาในทันที

การกระทำของสหรัฐ ทำให้ผู้ประท้วงชาวฮ่องกงหลายพันคนที่ออกมาชุมนุมกันในช่วงใจกลางเมือง พร้อมทั้งโบกธงชาติสหรัฐอเมริกา และทำกิจกรรมเปิดแสงไฟจากโทรศัพท์มือถือในวันขอบคุณพระเจ้า เพื่อขอบคุณสหรัฐอเมริกาที่สามารถผลักดันกฎหมายสนับสนุนสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยในฮ่องกงได้สำเร็จ โดยผู้ประท้วงเรียกร้องให้ประเทศอื่น ๆ ดำเนินตามแนวทางของสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้แกนนำจัดกิจกรรมได้เรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาบังคับใช้กฎหมายและลงโทษตำรวจ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลฮ่องกงที่ใช้กำลังปราบปรามการเรียกร้องประชาธิปไตย โดยกฎหมายฉบับแรก กำหนดให้กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกามีหน้าที่พิจารณารับรองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งว่าฮ่องกงมีอิสระเพียงพอหรือไม่ในการปกครองตนเอง เพื่อ

แลกกับสิทธิพิเศษทางการค้าจาก สหรัฐอเมริกา ส่วนกฎหมายอีกฉบับเกี่ยวกับการสั่งห้ามขายอาวุธควบคุมฝูงชนให้กับตำรวจฮ่องกง

อังกฤษ

รัฐบาลอังกฤษเรียกร้องให้จีนยอมเปิดเวทีพูดคุยกับกลุ่มผู้ประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตยในฮ่องกง และเคารพคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้ในปฏิญญาร่วมจีน-อังกฤษ (Sino-British Joint Declaration) ว่าด้วยปัญหาฮ่องกงเมื่อ 35 ปีก่อน ซึ่งโดมินิก ราบ รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศอังกฤษ ระบุในถ้อยแถลงว่า “ฮ่องกงกำลังเผชิญความสับสนวุ่นวายครั้งเลวร้ายที่สุดนับตั้งแต่ถูกส่งคืน ข้อตกลงระหว่างสหราชอาณาจักรและจีนระบุเอาไว้ชัดเจนว่า อำนาจอปกครองตนเอง สิทธิ และเสรีภาพขั้นสูงของฮ่องกงจะต้องคงอยู่โดยไม่เปลี่ยนแปลงเป็นระยะเวลา 50 ปี ข้อผูกพันที่จีนรับปากไว้ได้แก่ การรับรองสิทธิในการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี กระบวนการยุติธรรมที่เป็นอิสระ และหลักนิติธรรม ถือเป็นหัวใจสำคัญของความเจริญรุ่งเรืองและวิถีชีวิตของประชาชนชาวฮ่องกง” จากการกระทำของจีนต่อชาวฮ่องกงนั้น อังกฤษก็ยังมีแสดงท่าทีต่อเหตุการณ์มาโดยตลอด

นอกจากนี้ โดมินิก ราบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวต่อรัฐสภา ประกาศระงับสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับฮ่องกง อดีตดินแดนในอาณานิคม หลังมีการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งให้อำนาจรัฐบาลจีนในการเข้ามาควบคุมฮ่องกงมากขึ้น โดยการระงับสนธิสัญญาดังกล่าว ทำให้หากมีคนใน สหราชอาณาจักรตกเป็นผู้ต้องสงสัยว่าก่ออาชญากรรมในฮ่องกง ทางอังกฤษจะไม่ต้องส่งตัวพวกเขาไปรับการไต่สวนที่นั่นโดยอัตโนมัติ การแสดงท่าทีของอังกฤษ ทำให้จีนจึงมีการส่งสัญญาณเตือนอังกฤษต่อการกระทำดังกล่าว

ออสเตรเลีย

ทางการออสเตรเลียมีการให้การสนับสนุนฮ่องกง โดยเปิดประเทศต้อนรับชาวฮ่องกงให้สามารถลี้ภัยเข้ามาในประเทศออสเตรเลียได้ หลังจากที่ ไต้หวันและอังกฤษได้มีการประกาศเรื่องนี้ออกมา โดยมีข้อกำหนดให้ชาวฮ่องกงที่มีทักษะอาชีพและบัณฑิตจบใหม่ที่ถือวีซ่าชั่วคราวออสเตรเลีย จะได้รับการต่อวีซ่าไปอีก 5 ปี และอาจจะได้เป็นผู้พักถาวรต่อไป สืบเนื่องจากออสเตรเลียประสบกับปัญหาทางเศรษฐกิจที่เริ่มถดถอยลง และหวังว่าการเปิดรับชาวฮ่องกงที่จะเข้ามา จะนำความสามารถมาช่วยพัฒนาและปรับปรุงปัญหาดังกล่าวให้มี สถานการณ์ที่ดีขึ้น พร้อมทั้งเสนอสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้ เช่น เรื่องการจัดการภาษีนิติบุคคลให้เพิ่มสูงสุดถึง 30 % จากเดิมที่ฮ่องกงเพียงแค่ 16.5 % เท่านั้น แนนอนว่าจีนก็ออกมาตอบโต้ต่อท่าทีของออสเตรเลีย โดยการประณามการกระทำต่างๆ ของออสเตรเลีย รวมไปถึงการออกมาตราการคว่ำบาตรสินค้าออสเตรเลีย และตัดสินประหารพลเมืองออสเตรเลียที่มีข้อหาหลักลอยค้ายาเสพติดอีกด้วย

จากจุดยืนต่อเหตุการณ์ในฮ่องกงของทั้งสามประเทศนี้ ก็เป็นที่ชัดเจนยิ่งขึ้นจากสถานการณ์ล่าสุดทั้งสามประเทศนี้ได้มีการจัดตั้งกลุ่ม AUKUS ในวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 2021 ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงที่สหรัฐฯ และสหราชอาณาจักรจะให้ความช่วยเหลือออสเตรเลียในการสร้างเรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ แนนอนว่ากรอบความร่วมมือดังกล่าวยังเป็นการตอกย้ำถึงการเป็นพันธมิตรเสรีนิยมที่ร่วมมือกันต่อต้านจีนดังที่ไคกล่าวมา จึงทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในฮ่องกงนั้นไม่ใช่แค่เรื่องในฮ่องกงแต่เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป

สรุป

บทความนี้ได้เปิดประเด็นให้เห็นถึงมิติระหว่างประเทศของเหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นกับฮ่องกงในช่วงปี ค.ศ. 2019 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ถึงแม้ว่าสถานการณ์โควิด-19 และการประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงจะทำให้เหตุการณ์ชุมนุมในฮ่องกงสงบลงได้ แต่เครือข่ายภาคประชาชนข้ามชาติกับพันธมิตรรัฐเสรีนิยมระหว่างประเทศนั้นก็ยังไม่หยุดการโจมตีภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของพรรคคอมมิวนิสต์จีน และในทางเดียวกัน ปัญหาที่เป็นต้นตอของความไม่พอใจของชาวฮ่องกงก็ยังไม่ได้รับการคลี่คลายด้วยเหตุนี้ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่รอคอยวันที่จะหวนคืนกลับมาเพื่อผนวกประสานกับความเคลื่อนไหวที่อยู่ในมิติระหว่างประเทศอีกครั้ง นับได้ว่าเป็นความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในอนาคตที่น่ากังวลอยู่ไม่มากก็น้อย

บรรณานุกรม

(ภาษาอังกฤษ)

BBC News. 2014. **Why is there tension between China and the**

Uighurs. Retrieved September 5, 2020.

[https://www.bbc.com/news/world-asia-china-](https://www.bbc.com/news/world-asia-china-26414014?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE)

[26414014?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3](https://www.bbc.com/news/world-asia-china-26414014?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE)

[VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE](https://www.bbc.com/news/world-asia-china-26414014?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE)

Cheung, Gary. 2019. **What is the Sino-British Joint Declaration and**

What Does it Have to do with Hong Kong's Extradition Crisis?.

South China Morning Post, Retrieved October 10, 2020.

<https://www.scmp.com/news/hong-kong/politics/article/3017318/explainer-what-sino-british-joint-declaration-and-what-does>.

Chiung. 2020. **Review: The Contested Political History of Taiwan.**

Retrieved September 23,

2020. <https://medium.com/deeper-insight/review-the-contested-political-history-of-taiwan-757a63b55951>

Demosisto. 2019. **About Us.** Retrieved September 23, 2020.

<https://www.demosisto.hk/about?lang=en>

Jen Kirby. 2018. **China's brutal crackdown on the Uighur Muslim**

minority. Retrieved September 9, 2020.

https://www.vox.com/2018/8/15/17684226/uighur-china-camps-united-nations?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE

Karoonp. Chetpayark. 2020. **"History of Taiwan and Hongkong",** The

Matter, Retrieved September 3, 2020.

<https://thematter.co/social/history-of-taiwan-and-hongkong/108244>.

Kleefeld Eric. 2019. **"Hundreds of thousands attend protest in Hong**

Kong over extradition bill". Vox. Retrieved September 5, 2020.

Life of Taiwan. 2020. **History of Taiwan.** Retrieved September 5, 2020.

<https://lifeoftaiwan.com/about-taiwan/history/>

Rachel Wong. 2020. **4 ex-members of pro-independence student group arrested on suspicion of ‘inciting secession’ under Hong Kong’s security law.** Hong Kong Free Press. Retrieved September 5, 2020.

<https://hongkongfp.com/2020/07/29/breaking-pro-independence-student-group-leader-arrested-on-suspicion-of-inciting-secession-under-hong-kongs-security-law/>

Roy, Denny (2003). **Taiwan: A Political History.** Ithaca, New York: Cornell University Press. pp. 55, 56. ISBN 0-8014-8805-2.

Sudhanva Shetty Shetty. 2017. **What Is the Conflict Between Tibet & China? Know About It.**

Retrieved September 5, 2020. https://thelogicalindian.com/story-feed/awareness/conflict-between-tibet-and-china/?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE

Taiwan Radio International. 2018. Retrieved 10 October 2020. <https://th.rti.org.tw/news/view/id/87889>.

The National Interest. 2020. **Poll: People in Taiwan Feel China is Unfriendly, Prefer Independence, and Favor Slower Pace of Cross-Strait Exchanges.** Retrieved September 5, 2020. <https://nationalinterest.org/blog/buzz/poll-people-taiwan-feel-china-unfriendly-prefer-independence-and-favor-slower-pace-cross>.

(ภาษาไทย)

กรุงเทพธุรกิจ. 2563. ‘พันธมิตรขานม’ สงครามตัวแทนการเมืองไทยบนทวิตภพ, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/877020>.

ข่าวไทยพีบีเอส. 2562. ผู้ประท้วงฮ่องกงขอบคุณสหรัฐฯ ผ่าน กม.หนูน
ประชาธิปไตย, สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม

2563. จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/286546>.

ข่าวสดออนไลน์. 2562. สหรัฐส่งสัญญาณ “แทรกแซง” สถานการณ์ฮ่องกง ทหาร
จีนโผล่เคลียร์ถนนถูมือบปิด, สืบค้นเมื่อ 13 สิงหาคม 2563. จาก

https://www.khaosod.co.th/around-the-world-news/news_3061643.

ประชาชาติ. 2563. “ไซ่ อิงเหวิน” ชนะเลือกตั้งแลนด์สไลด์ จีนล้มไม่เปลี่ยนนโยบาย
รวม “ไต้หวัน”, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม จาก 2563.

<https://www.prachachat.net/world-news/news-409872>.

ผู้จัดการออนไลน์. 2562. อังกฤษเรียกร้อง ‘จีน’ เปิดเจรจากับผู้ประท้วงฮ่องกง-ยึด
มั่นปฏิญญาร่วมปี 1984, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563.

<https://mgronline.com/around/detail/9620000120942>.

พชรพร พนมวัน ณ อยุธยา. 2562. ความขัดแย้ง จีน-ฮ่องกง ‘อังกฤษ’ วางตัว
อย่างไร และทางออกอยู่ตรงไหน, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563.

<https://workpointtoday.com/britain-china-hk/>.

พิชญ์อาภา พิศุทธิ์เศรณี. 2558. ความเป็นมาของชาวอุยกูร์, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม
2563. จาก <https://prachatai.com/journal/2015/07/60380>.

90 วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงและอาเซียนศึกษา

ปีที่ 22 ฉบับที่ 1

โพสท์ทูเดย์. 2563. ได้หวั่นไหมไจจีน? ชัยชนะของสายเอกราชในวันขึ้นนโยบายจีน
เดียวถูกโดดเดี่ยว, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

<https://www.posttoday.com/world/611495>.

โพสท์ทูเดย์. 2563. จีนได้ทีเห็บสหรัฐตั้งเรื่องสลายมือบฮ่องกง แต่ตัวเองปราบ
จลาจลหนักมือ, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

<https://www.posttoday.com/world/624915>.

ไทยโพสต์. 2562. นักศึกษาฮ่องกงนัดโดดเรียน 2 สัปดาห์ ประท้วงกดดันต่อเนื่อง,
สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

<https://www.thaipost.net/main/detail/44072>.

ภูมินทร์ คิดเลิศล้ำ. 2562. กลุ่มผู้ประท้วงนับล้านออกมาชุมนุมใหญ่ เรียกร้องให้ผู้ว่า
ฯฮ่องกงลาออก, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

<https://www.efinancethai.com/LastestNews/LatestNewsMain.aspx?release=y&ref=M&id=TWfz Z1poenhjWVU9>.

มติชน ออนไลน์. 2563. 47 วัน ‘พันธมิตรชาวม’ การทูตยุคโซเชียลมีเดีย แผนแยบ
ยลฟื้นฟูชาติ, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563.

https://www.matichon.co.th/prachachuen/prachachuenscoop/news_2211039.

แม่ลูกจันทร์. 2562. โลก 2 ใบในทิเบต, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

https://www.thairath.co.th/news/foreign/1520710?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE.

วีโอเอไทย. 2561. **จับตานัยทางการเมือง กรณีจีนค้าน 'ไต้หวัน' ร่วมประชุมองค์การ
อนามัยโลก**, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

<https://www.voathai.com/a/taiwan-china-who-tk/4370357.html>.

สถานีวิทยุ ซี.อาร์.ไอ. ปักกิ่ง. 2560. **ประวัติราชวงศ์ชิง**, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม
2563. จาก [http://th.chinabroadcast.cn/chinaabc/
chapter14/chapter140111.htm](http://th.chinabroadcast.cn/chinaabc/chapter14/chapter140111.htm).

สำนักข่าวบีบีซีออนไลน์. 2562. **อุยกูร์: จีนทหาอย่างไรในการ "ล้างสมอง" ชนกลุ่ม
น้อยในค่ายกักกัน**, สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก

[https://www.bbc.com/thai/international-](https://www.bbc.com/thai/international-50546395?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE)

[50546395?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3 VUWybU4uH_o-
1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE](https://www.bbc.com/thai/international-50546395?fbclid=IwAR04WuUjr6FxDaGuk3VUWybU4uH_o-1v_yhjYvBSa0kBGgS-nGl9UfWe4hE).

หทัยกาญจน์ ตรีสุวรรณ. 2563. **ขานมขันกว่าเลือด : ประจักษ์ ก้องกีรติ มอง
พันธมิตรชาวม ปะทะ “สลัมจีน” ใน “ศึกหวัดภพข้ามพรมแดน”**, สืบค้น
เมื่อ 23 สิงหาคม 2563. จาก [https://www.bbc.com/thai/thailand-
52295774](https://www.bbc.com/thai/thailand-52295774).

ไอลอว์. 2561. **ส่องการเลือกตั้งไต้หวัน: บทเรียนการก้าวข้ามอำนาจนิยมสู่
ประชาธิปไตย**, สืบค้นเมื่อ 23

สิงหาคม 2563. จาก <https://ilaw.or.th/node/5028>.